

CALL-4B STAVANGER - REALIZACE ZELENÝCH A MODRÝCH OPATŘENÍ PRO ADAPTACI NA ZMĚNU KLIMATU A SNIŽOVÁNÍ ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ

Alokace výzvy: 190 445 925 Kč

85 % z prostředků Norských fondů, 15 % Státní fond životního prostředí ČR

Výše podpory: až 90 % způsobilých nákladů projektu

Počet podpořených projektů: 16

O VÝZVĚ:

Jaké aktivity podporovala tato výzva?

Z výzvy Stavanger bylo možné získat podporu na opatření ve dvou vybraných oblastech podpory Programu. Těmito oblastmi byla:

- Ochrana ovzduší
- Adaptace na změnu klimatu

Cílem výzvy bylo:

- Oblast č. 2: Realizace vybraných zelených opatření zaměřených na snižování znečištění ovzduší. Alokace pro tuto oblast byla stanovena na 73 166 725 Kč (2 926 669 eur).
- Oblast č. 4: Podpora realizace konkrétních zelených a modrých adaptačních a mitigačních opatření pro obce a regiony, které byly identifikovány v přijatých adaptačních strategiích. Alokace pro tuto oblast byla stanovena na 117 279 200 Kč (4 691 168 eur).

Co bylo možné z výzvy uhradit?

Výzva byla vyhlášena primárně jako navazující na výzvu Call-2A Tromso a SGS-3 Oslo.

- Oblast č. 2: Podpořena mohla být pouze zelená opatření, která byla identifikována v již přijatých akčních plánech na ochranu ovzduší vytvořených v rámci výzvy Call-2A „Tromso“, nebo opatření, u nichž žadatel doložil, že jsou v souladu s prováděným monitoringem a připravovaným akčním plánem vytvářeným v rámci výzvy Call-2A Tromso, který měl být na daném území v budoucnu přijat.
- Oblast č. 4: Výzva podpořila realizaci zelených a modrých opatření, která byla identifikována v adaptačních strategiích vytvořených v rámci výzvy SGS-3 Oslo. Podpořena však mohla být také opatření vycházející z ostatních klimatických strategií měst, obcí či regionů mimo výzvu „Oslo“, pokud byly splněny podmínky podpory. To však bylo možné pouze za předpokladu, že alokace výzvy nebyla vyčerpána na realizaci opatření identifikovaných v adaptačních strategiích podpořených v rámci výzvy SGS-3 Oslo.

Jaká byla minimální a maximální výše podpory?

Výše podpory, která mohla být v rámci jednoho projektu udělena, byla:

- Oblast č. 2: minimálně 200 000 eur (5 000 000 Kč) a maximálně 750 000 eur (18 750 000 Kč).
- Oblast č. 4: minimálně 200 000 eur (5 000 000 Kč) a maximálně 1 000 000 eur (25 000 000 Kč).

OBSAH:

• Zvýšení čistících schopností stromů odstraněním parazitického jmelí.....	4
• Realizace zelených opatření na ochranu kvality ovzduší města Mělník 1. etapa.....	5
• Systém ochranné zeleně Zdib 2. etapa - lokalita vnější prstenec.....	6
• Systém ochranné zeleně Zdib 2. etapa - lokalita centrum.....	8
• Zelená střecha na budově ESF Masarykovy univerzity.....	10
• Revitalizace náměstí před KD Vltava.....	11
• Revitalizace parku na ulici Nádražní, Kuřim.....	12
• Zlepšení mikroklimatických funkcí v lokalitách ulic Na Hrázi a Sokolská.....	13
• Adaptační opatření na sídlištních plochách v MČ Praha 12.....	15
• Zlepšení mikroklimatických podmínek v lokalitě Na Radouči.....	16
• Voda na Broumovsku.....	18
• Ozelenění zpevněných ploch v Ostravě-Porubě.....	20
• Revitalizace Tylova sadu.....	21
• Protierozní val ve Vohančicích.....	22
• Snížení dopadů klimatických změn v katastrálním území Kostice.....	24
• Parková plocha za poliklinikou Hrabůvka.....	25

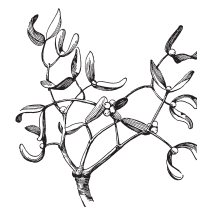
Foto: Statutární město Karviná

3214200008: ZVÝŠENÍ ČISTÍCÍ SCHOPNOSTI STROMŮ ODSTRANĚNÍM PARAZITICKÉHO JMELÍ

Realizátor projektu: Statutární město Karviná

Partner projektu: Město Český Těšín

Výše podpory: 14 821 515 Kč

V Moravskoslezském kraji dlouhodobě čelíme vážnému problému se znečištěním ovzduší. Mezi nejvíce postižené oblasti patří i naše města – Karviná a Český Těšín. Úroveň znečištění je zde srovnatelná s hlavním městem, a proto jsme si vědomi, že nestačí jen přihlížet. Aktivně hledáme cesty, jak zlepšit kvalitu života našich obyvatel a udělat naše města zdravějšími a příjemnějšími k životu.

Jedním z klíčových nástrojů, které využíváme, je rozvoj městské zeleně. Stromy pomáhají čistit vzduch, snižují teplotu ve městě a zvyšují celkovou pohodu v ulicích. Jenže právě městská zeleň je ohrožována dalším, stále závažnějším problémem – masivním rozšířením parazitického jmelí. Tato rostlina oslabuje nebo dokonce zcela ničí vzrostlé stromy, které přitom sehrávají zásadní roli při zlepšování ovzduší.

Rozhodli jsme se tedy postavit těmto výzvám čelem. Společně jsme připravili projekt, jehož cílem bylo nejen rozšiřování zelené infrastruktury, ale také systematické odstraňování jmelí a ochrana stávajících stromů. Navázali jsme přitom na zkušenosti z projektu CLAIRO, včetně rozsáhlého průzkumu veřejného mínění, i na akční plány vytvořené v rámci projektu i-AIRP's (Call-2A Tromso). Výsledky nás potěšily – veřejnost si přeje více zeleně, péči o stromy a aktivní zásahy proti jmelí. A právě to jsme se rozhodli naplnit. V rámci projektu jsme provedli řadu konkrétních opatření – odborné ošetření stromů, odstranění napadených větví i výsadbu nové zeleně. Současně jsme dbali na to, aby naše kroky přispívaly také k bezpečnosti obyvatel, ať už z hlediska provozní bezpečnosti stromů, nebo ochrany jejich majetku.

Výsledky naší práce jsou už dnes vidět. Stromy, které by jinak postupně chřadly, dostaly šanci na delší život. Městská zeleň si zachovala nebo dokonce posílila svou schopnost filtrovat škodliviny, a naše města jsou díky tomu zdravější, zelenější a příjemnější k životu. Tento projekt pro nás nebyl jen jednorázovou akcí, ale důležitým krokem směrem k dlouhodobě udržitelnému a kvalitnímu životnímu prostředí. Věříme, že naše zkušenost může inspirovat i další města, která se potýkají s podobnými problémy. Ukazujeme, že i v podmínkách, které nejsou jednoduché, se dá dělat účinná a smysluplná práce pro přírodu, město i jeho obyvatele.

Více informací najdete na: www.tesin.cz

3214200009: REALIZACE ZELENÝCH OPATŘENÍ NA OCHRANU KVALITY OVZDUŠÍ MĚSTA MĚLNÍK 1. ETAPA

Realizátor projektu: Město Mělník

Výše podpory: 10 168 730 Kč

Kvalita ovzduší je pro město Mělník dlouhodobě prioritním tématem, ke kterému přistupuje velmi zodpovědně. Dokazuje to i zapojení města do tří projektů financovaných z Norských fondů, které byly úspěšně dokončeny v dubnu 2024. Projekt podpořený výzvou Stavanger se zaměřil na realizaci vybraných zelených opatření v Mělníku, která mají prokazatelně pozitivní dopad na kvalitu ovzduší.

Tento projekt přímo navazoval na projekt „Vliv dopravy na znečištění ovzduší v trase TEN-T Ústí nad Labem – Mělník – Zdiby“ (zkráceně TENT AIR, č. 3202100004), realizovaný v rámci výzvy Call-2A Tromso. Jeho cílem bylo monitorování kvality ovzduší podél trasy transevropské dopravní sítě v koridoru Východ-východní Středomoří a zpracování akčních plánů pro zapojená města. Současně město Mělník podalo žádost do výzvy SGS-2 Svalbard a získalo grant na projekt „ČISTÝ VZDUCH, senzory pro Mělník“ (č. 3212400017), jehož cílem bylo pořízení, provoz a vyhodnocení senzorové měřicí techniky pro ověření její vhodnosti pro sledování kvality ovzduší v obcích – zejména se zaměřením na lokální vytápění.

Ještě před samotným podáním žádosti proběhl výběr lokalit za účasti zástupců města, odborníků na ochranu ovzduší a zpracovatelů expertních podkladů. Navržený systém ochranné zeleně pro zlepšení kvality ovzduší i života obyvatel zahrnoval pečlivě zvolenou kombinaci liniových vegetačních prvků v zastavěném území, obytných zelených ploch, krajinných liniových výsadeb i krajinných zelených ploch.

Výsadba byla realizována na 13 lokalitách. Konkrétně šlo o doprovodnou liniovou zeleň v osmi ulicích, instalaci zeleně v mobilních boxech ve třech ulicích, výsadbu větších zelených ploch na dvou místech a posílení ochranného lesního pásu v lokalitě Chloumek. Výběr těchto lokalit vycházel z výsledků mobilního měření ovzduší v rámci projektu TENT AIR, čímž byly vědecké poznatky přeneseny do praxe.

V průběhu projektu se díky schválené změně rozšířil rozsah výsadby – přibylo 40 stromů v ulici Na Průhoně a dalších 208 stromů na posílení ochranných pásů mělnických lesů. Hlavním výstupem projektu je výsadba více než 700 stromů, přičemž tento počet se díky rozšíření navýšil o dalších 248 stromů ve třech navazujících lokalitách. Rozsah vysazené zeleně je v kontextu projektů města největší za posledních 10 let.

O tomto projektu byl natočen krátký dokument: Implementace zelených opatření na ochranu ovzduší ve městě Mělník

Více informací najdete na: www.greenmelnik.cz

3214200013: SYSTÉM OCHRANNÉ ZELENEŽ ZDIB II. ETAPA – LOKALITA VNĚJŠÍ PRSTENEC – KRAJINNÉ VEGETAČNÍ PRVKY

Realizátor projektu: Obec Zdiby

Partner projektu: Město Klecany

Výše podpory: 5 458 458 Kč

Kvalita ovzduší patří ve Zdibech dlouhodobě mezi klíčové priority, ke kterým obec přistupuje aktivně a s maximální odpovědností. Svědčí o tom i účast na čtyřech projektech financovaných z Norských fondů, které byly úspěšně dokončeny v dubnu 2024. Jeden z nich, podpořený výzvou Stavanger, se zaměřil na realizaci konkrétních zelených opatření, která prokazatelně přispívají ke zlepšení ovzduší v obci.

Projekt přímo navazoval na iniciativu „Vliv dopravy na znečištění ovzduší v trase TEN-T Ústí nad Labem – Mělník – Zdiby“ (zkráceně TENT AIR, č. 3202100004), realizovanou v rámci výzvy Call-2A Tromso. Jejím cílem bylo sledování kvality ovzduší podél trasy transevropské dopravní sítě v koridoru Východ-východní Středomoří a zpracování akčních plánů pro zapojená města a obce. Současně byly Zdiby zapojeny do dalších dvou projektů:

- projekt č. 3214200014 v rámci výzvy Stavanger „Systém ochranné zeleně Zdiby II. ETAPA – lokalita centrum – REZIDENČNÍ vegetační prvky“,
- projekt č. 3212400018 v rámci výzvy Svalbard „Koridor D8 – lokální měření kvality ovzduší se zaměřením na problematiku lokálního vytápění, Středočeský kraj“, který se věnoval pořízení, provozu a vyhodnocení senzorové měřicí technologie pro ověření její vhodnosti k monitorování ovzduší v obcích, především se zaměřením na emise z domácího vytápění.

Čtvrtým projektem byl grant z programu "Řádná správa" financovaného z Fondů EHP 2014-2021 s názvem „Otevřená správa Zdiby a Koridor D8“.

V rámci realizace projektu financovaného z výzvy Call-4B Stavanger bylo vysazeno více než 300 stromů na devíti lokalitách v obci Zdiby a městě Klecany, přičemž později byly přidány ještě dvě další lokality. Cílem bylo vytvořit funkční systém zeleně – stromů a keřů – v co největším možném rozsahu a zároveň doplnit chybějící izolační zeleň v otevřeném prostoru. Tato iniciativa má za cíl snižovat znečištění ovzduší, omezovat šíření hluku a zároveň díky synergickému efektu napomáhat regulaci místního klimatu, vytváření stinných ploch, obnově ekologické stability a posilování biodiverzity v dané oblasti.

Výběr lokalit vycházel z výsledků mobilního měření kvality ovzduší v rámci projektu TENT AIR, čímž došlo k přímému uplatnění vědeckých poznatků v praxi. V průběhu projektu, v rámci schválené změny, byly zahrnuty dvě nové lokality s pracovním názvem „Zdibsko“ a „Nad Lomem“, kde byly využity stromy původně plánované pro lokalitu A8 Boleslavka.

Foto: archiv Státního fondu životního prostředí ČR

Hlavním výstupem projektu je výsadba více než 300 stromů. Spolu s paralelním projektem č. 3214200014 jde o největší rozsah výsadby zeleně za posledních 15 let v rámci projektů obce Zdiby.

Význam zeleně pro lidský život je dobře známý a odborně popsáný. Do projektu byli zapojeni odborníci na kvalitu ovzduší i krajinou ekologii. Zároveň jsme využili veškeré dostupné komunikační kanály k informování místních obyvatel – naší hlavní cílové skupiny – o významu projektu a jeho dlouhodobých přínosech, které budou patrné po mnoho desetiletí.

Na všech veřejných akcích jsme zdůrazňovali podporu donorů projektu – Norských fondů a Státního fondu životního prostředí ČR. Velkou radost nám udělal zájem veřejnosti o projekt a aktivní zapojení dětí z místních základních škol, neboť právě ony budou v budoucnu utvářet prostředí, ve kterém žijeme.

O tomto projektu byl natočen krátký dokument: [Nová liniová zeleň bude chránit Zdiby](#). Více informací najdete na: www.prstenec.greenairzdiby.cz

3214200014: SYSTÉM OCHRANNÉ ZELENĚ ZDIB II. ETAPA - LOKALITA CENTRUM - SÍDELNÍ VEGETAČNÍ PRVKY

Realizátor projektu: Obec Zdiby
Výše podpory: 13 248 205 Kč

Na předchozí projekt 3214200013: Systém ochranné zeleně Zdib II. ETAPA – lokalita vnější prstenec – KRAJINNÉ vegetační prvky, jehož realizaci jsme popsali výše, jsme plynule navázali prostřednictvím projektu 3214200014, který je zaměřený především na rozvoj sídelní zeleně v centrální části Zdib.

V rámci tohoto projektu jsme rozšířili naše aktivity z krajinných prvků ve vnějším prstenci na samotné centrum obce a obytné zóny. Už před podáním žádosti jsme ve spolupráci s odborníky na krajinnou ekologii a kvalitu ovzduší pečlivě vybírali konkrétní místa, kde bude výsadba sídelních vegetačních prvků nejefektivnější. Zaměřili jsme se především na liniové i plošné zelené plochy, které zlepšují kvalitu ovzduší a současně přispívají k příjemnému, zdravému a estetickému prostředí pro naše obyvatele.

Při výběru lokalit jsme vycházeli také z výsledků mobilního měření kvality ovzduší, které jsme realizovali v rámci projektu TENT AIR. Tím jsme zajistili, že výsadby budou nejen smysluplné z pohledu urbanismu, ale především maximálně přínosné pro ovzduší a pohodu v naší obci.

V průběhu realizace jsme na základě schválených změn rozšířili původní návrh – v nových i stávajících výsadbách v centrální části Zdib jsme vysadili dalších 2425 keřů a 50 vícekmenných stromů. Celkově jsme v rámci tohoto a paralelně probíhajících projektů v uplynulých letech vysadili přes 15 000 stromů a téměř 2 500 keřů, což představuje největší rozsah výsadby v historii Zdib za posledních 15 let.

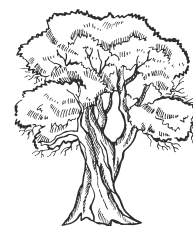

Na rozdíl od předchozího projektu, který byl zaměřen na krajinnou zeleň ve vnějším prstenci, jsme se zde soustředili na centrum obce, obytné ulice a veřejná prostranství. Výsledkem je komplexní propojení sídelní a krajinné zeleně, které přináší benefity jak v oblasti životního prostředí, tak i každodenního života obyvatel.

Velkou pozornost jsme věnovali také informování veřejnosti a vzdělávání – pravidelně jsme využívali různé komunikační kanály, aby naši obyvatelé znali smysl a dlouhodobé přínosy celého projektu. Zapojili jsme i děti z místních základních škol, protože právě ony budou v budoucnu spoluutvářet prostředí, ve kterém žijeme. Nezbytnou podmínkou úspěchu byla rovněž podpora Norských fondů a Státního fondu životního prostředí ČR, bez jejichž pomoci bychom nemohli realizovat takto rozsáhlé změny.

Spojením odborných znalostí, aktivního přístupu a zapojení komunity přispíváme k tomu, aby Zdiby byly zdravým, moderním a příjemným místem pro život nejen dnes, ale i pro budoucí generace.

O tomto projektu byl natočen krátký dokument: [Nová liniová zeleň bude chránit Zdiby](#).
Více informací najdete na: www.centrum.greenairzdiby.cz

3214200012: ZELENÁ STŘECHA NA BUDOVĚ ESF MASARYKOVY UNIVERZITY

Realizátor projektu: Masarykova univerzita

Výše podpory: 5 259 852 Kč

Projekt vznikl jako konkrétní krok navazující na akční plán a strategii zlepšení kvality ovzduší města Brna. V areálu Fakulty ekonomicko-správní Masarykovy univerzity se nacházela zelená střecha z 90. let, která už však nesloužila svému účelu a byla ve velmi špatném stavu. Cílem bylo tento prostor kompletně oživit – vytvořit moderní zelenou střechu, která nejen rozšíří plochy zeleně ve městě, ale zároveň nabídne příjemné prostředí pro studenty, zaměstnance i návštěvníky fakulty.

Foto: archiv Státního fondu životního prostředí ČR

Zároveň jsme využili příležitosti k tomu, abychom propagovali význam zelených řešení v architektuře. Jako veřejná instituce jsme chtěli jít příkladem – ukázat, jak může i relativně jednoduchý zásah pozitivně ovlivnit kvalitu života ve městě.

Nově zrevitalizovaná střecha nyní slouží nejen akademické obci, ale i široké veřejnosti. Díky své poloze ve frekventované dopravní zóně přispívá k snižování koncentrace prachových částic, zadržuje dešťovou vodu a zmírňuje efekt městského tepelného ostrova. Stala se tak nejen estetickým prvkem, ale i funkčním řešením s přímým dopadem na životní prostředí.

Realizaci předcházelo zpracování projektové dokumentace ve spolupráci s architektonickou kanceláří paní Steinhauser. Po úspěšném výběrovém řízení na zhotovitele jsme zahájili samotné stavební práce – od terénních úprav, přes instalaci doplňkových prvků (například zelených laviček a chodníků), až po výsadbu nové vegetace.

Výsledkem je kvalitní veřejný prostor, který slouží jako místo pro odpočinek, studium i neformální setkávání. Studenti a zaměstnanci získali zelenou oázu přímo v areálu fakulty, a obyvatelé z okolí novou možnost, jak trávit čas v příjemném a funkčně řešeném prostředí. Během celého projektu jsme důsledně komunikovali jeho přínosy veřejnosti podle připraveného komunikačního plánu. Do propagačních aktivit se zapojili i samotní studenti a zaměstnanci fakulty, čímž vznikl prostor nejen zelený, ale i komunitní.

Projekt tak měl dvojí přínos – vytvořil hodnotné místo pro lidi a přispěl ke zlepšení životního prostředí v Brně.

Více informací najdete na: www.econ.muni.cz

3214200015: REVITALIZACE NÁMĚSTÍ PŘED KD VLTAVA

Realizátor projektu: Statutární město České Budějovice

Výše podpory: 18 227 683 Kč

Cílem rekonstrukce bylo navrhnout taková opatření, která by účinně zmírnila nadměrnou prašnost, hluk, silné proudění vzduchu a přehřívání samotného náměstí i přilehlých panelových a komerčních budov. Důraz byl kladen na proměnu poměru mezi zpevněnými a zelenými plochami ve prospěch těch, které dokážou aktivně zadržovat a využívat dešťovou vodu. Návrh zároveň definoval nové pěší trasy, klidové zóny a vhodná místa pro umístění prvků občanské vybavenosti, aby se náměstí stalo přívětivým a funkčním pro široké spektrum obyvatel – bez ohledu na věk či způsob využití prostoru. Impulzem k celé proměně byly opakované podněty obyvatel i návštěvníků, kteří na nevyhovující stav veřejného prostoru dlouhodobě upozorňovali prostřednictvím stížností i reakcí na sociálních sítích.

Rekonstruované náměstí dnes nabízí prostorné a pohodlné zázemí pro plynulý pohyb i příjemné setrvání. Promyšlené řešení vytváří přímý výhled na čelní část komunitního centra, který je podpořen cílenou výsadbou zeleně. Náměstí zároveň poskytuje dostatek místa jak pro klidné posezení v tiché zóně – mezi kvetoucími rostlinami a ve stínu stromů – tak pro pořádání kulturních a společenských akcí.

Při rekonstrukci byl kladen důraz na snadnou údržbu a ekologickou udržitelnost. Díky tomu se podařilo zachovat maximum původního půdního povrchu s kvalitní strukturou, která umožňuje přirozené vsakování vody. To významně zmírňuje dopady sucha i přívalových dešťů.

Využitím vegetace – od trvalek a trávníků po stromy – a zastíněním vybraných povrchů se podařilo obnovit lokální vodní cyklus a vytvořit vyváženější mikroklima v jinak silně zatíženém městském prostředí obytné zástavby.

Náměstí před Kulturním centrem Vltava, které se nachází přímo v srdci sídliště, prošlo výraznou proměnou s cílem vytvořit příjemné a funkční místo pro každodenní život obyvatel i návštěvníků. Odstranili jsme nevhodné zpevněné plochy i neprosperující zeleň, vyměnili podloží za kvalitní substrát a zavedli opatření, která podporují udržitelné hospodaření s vodou – například automatický závlahový systém s dešťovým senzorem ovládaný na dálku.

Zásadní změnou prošla i skladba veřejného prostoru – přibyla nová zeleň, stínící plachta pomáhá snižovat teplotu v obytné zóně a zlepšovat mikroklima. Zelené plochy se rozšířily na 4 700 m², vysadili jsme 50 nových stromů a původní dlažbu částečně nahradily trvalkové záhony a zatravnění. Pro efektivnější využití dešťové vody bylo upraveno spádování a rozšířeno spárování zpevněných ploch.

Výměna městského mobiliáře a krajinářské úpravy dodaly náměstí novou estetickou i funkční kvalitu. Výsledkem je prostor, který nejen lépe odolává dopadům klimatických změn – přehřívání a prašnosti – ale zároveň nabízí příjemné prostředí pro odpočinek, setkávání i kulturní akce.

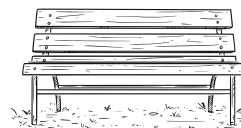
Projekt tak reagoval na dlouhodobé podněty veřejnosti a konkrétní doporučení adaptační strategie. Vytvořili jsme prostor, který je příjemný, udržitelný a otevřený všem generacím – s výhledem na další zlepšování klimatu díky růstu nové zeleně.

Více informací najdete na: www.adaptuj-cbudejovice.cz

3214200005: REVITALIZACE PARKU NA UL. NÁDRAŽNÍ, KUŘIM

Realizátor projektu: Město Kuřim

Výše podpory: 5 440 180 Kč

Na základě „Adaptační strategie na změnu klimatu regionu Kuřim“ jsme se zaměřili na parkovou plochu u vlakového nádraží – lokalitu, která byla vyhodnocena jako vysoce ohrožená vlnami horka a obdobím sucha. Právě zde jsme realizovali projekt, jehož cílem bylo zvýšit odolnost tohoto veřejného prostoru vůči klimatickým výkyvům a zároveň proměnit nevyužívané místo v příjemnou zónu pro odpočinek a setkávání. Výsledkem je prostor, který nejen lépe zvládá extrémní počasí, ale nabízí i nové možnosti trávení volného času pro obyvatele i návštěvníky Kuřimi – ve stínu stromů, v zeleni a v prostředí navrženém s ohledem na budoucnost.

Park u vlakového nádraží v Kuřimi byl dlouhodobě vnímán jako zanedbané a málo využívané místo, přestože se nachází v bezprostřední blízkosti frekventované dopravní tepny a hraje důležitou roli v každodenním životě tisíců obyvatel. V rámci projektu jsme se proto rozhodli tuto lokalitu zásadním způsobem proměnit – nejen z pohledu estetiky, ale především z hlediska její odolnosti vůči klimatickým změnám.

Součástí opatření byla výsadba nové zeleně, úprava cest a zpevněných ploch, instalace moderního mobiliáře a zázemí pro aktivní i pasivní odpočinek – parkové lavičky, odpočinkový nábytek, workoutová zóna, dřevěné platformy pro sezení a relaxaci či veřejné pítka. Celá koncepce proměny byla navržena s důrazem na adaptaci na změnu klimatu – využili jsme vegetaci nenáročnou na údržbu, schopnou zadržovat vodu a vytvářet příjemné mikroklima. Díky těmto zásahům se výrazně zlepšily podmínky pro život nejen rostlin, ale i lidí v lokalitě, která byla před realizací extrémně náchylná na přehřívání a sucho.

Revitalizovaný park dnes nabízí bezpečný a příjemný prostor pro každodenní pobyt, relaxaci i setkávání. Slouží místním obyvatelům, cestujícím i rodinám s dětmi jako zelená oáza uprostřed městského provozu. Nově vzniklý prostor se navíc stal přirozeným centrem komunitního života – nabízí možnosti pro pořádání společenských akcí, menších koncertů, školních vystoupení i sousedských setkání. Tímto způsobem se město Kuřim nejen přizpůsobuje novým klimatickým podmínkám, ale aktivně podporuje i soudržnost místní komunity.

Díky realizovaným opatřením se výrazně zvýšila atraktivita celé lokality, zlepšily se mikroklimatické podmínky a vzrostl zájem lidí o využívání tohoto veřejného prostoru. Celkově projekt pozitivně ovlivnil kvalitu života více než 10 800 osob. Z místa, které bylo dříve přehřívané a zanedbané, se stal živý a odolný městský park, který dokáže lépe čelit dopadům klimatických změn a zároveň slouží jako přívětivé místo pro obyvatele i návštěvníky města.

Více informací najdete na: www.kurim.cz

Foto: Město Kuřim

3214200006: ZLEPŠENÍ MIKROKLIMATICKÝCH FUNKCÍ V LOKALITÁCH ULIC NA HRÁZI A SOKOLSKÁ

Realizátor projektu: Statutární město Přerov

Výše podpory: 6 432 256 Kč

Projekt jsme realizovali jako přímou reakci na potřeby definované v Adaptační strategii města Přerova na změnu klimatu pro období 2021–2030. Strategický dokument jasně ukázal, že vybrané lokality projektu patří mezi nejzranitelnější části města – zejména pokud jde o negativní dopady veder a sucha. Naší snahou proto bylo nejen tyto dopady zmírnit, ale zároveň vytvořit atraktivní a příjemné prostředí pro život místních obyvatel.

V rámci projektu jsme revitalizovali dvě významné lokality.

V ulici Na Hrázi jsme se zaměřili na úpravu prostoru podél potoka Strhanec. Odstranili jsme nevyhovující dřeviny ve špatném stavu a nahradili je novou výsadbou. Stávající zdravé stromy jsme odborně ošetřili prořezem, aby jim byl zajištěn další růst i vyšší vitalita.

V ulici Sokolská jsme vytvořili zcela nový prvek zelené infrastruktury – dešťovou zahradu, která zadržuje a využívá dešťovou vodu přímo v místě. Zahrada byla osázena pečlivě vybranými rostlinami a travinami, které nejen pomáhají ochlazovat své okolí, ale zároveň vytvářejí útočiště pro drobný hmyz, motýly i ptáky. Doplněním o vodní prvky a revitalizaci okolní zeleně vznikl příjemný prostor s viditelným dopadem na zlepšení mikroklimatu.

Realizovaná opatření přinesla hmatatelné výsledky. V dříve přehříváných a vysychajících částech města se zvýšila vzdušná vlhkost, teploty v okolí poklesly a lidé zde nyní tráví více času – ať už na procházkách, při odpočinku nebo setkávání. Celkem jsme pozitivně ovlivnili kvalitu života více než 41 000 obyvatel Přerova.

Před realizací projektu v těchto lokalitách neexistovala žádná funkční opatření, která by pracovala s dešťovou vodou nebo systematicky zlepšovala místní klima. Nyní tu máme příklad dobře fungující zelené infrastruktury, která městu pomáhá čelit klimatickým výzvám, podporuje místní biodiverzitu a zvyšuje celkovou kvalitu veřejného prostoru.

Více informací najdete na: www.prerov.eu

3214200007: ADAPTAČNÍ OPATŘENÍ NA SÍDLIŠTNÍCH PLOCHÁCH V MČ PRAHA 12

Realizátor projektu: Městská část Praha 12

Výše podpory: 8 982 000 Kč

Projekt byl realizován ve vybraných lokalitách na sídlištích, kde se nacházely nepropustné asfaltové nebo betonové plochy. Ty byly nahrazeny povrchy propustnými pro dešťovou vodu – zatravněním, výsadbou stromů, keřů a květinových a bylinkových záhonů. Původní asfaltová prostranství tak získala novou podobu na základě přání a potřeb místních obyvatel, kteří si mohli vybrat, kde vznikne hřiště pro děti a kde relaxační zóna vhodná pro všechny generace. Všechny cíle projektu se nám podařilo úspěšně splnit – díky nahrazení nepropustných ploch propustnými se zlepšily podmínky pro vsakování vody a také struktura půdy, přičemž výsadba zeleně pomohla ochlazovat povrch a zvlhčovat vzduch. Během realizace jsme odstranili velké množství asfaltu a betonu nejen z povrchu, ale i z hlubších vrstev půdy, což zvýšilo náklady, avšak bez těchto zásahů bychom stanovených cílů nedosáhli. Významným přínosem a zároveň dalším cílem bylo i celkové zlepšení vzhledu revitalizovaných míst, které oceňují především místní obyvatelé. Ti vítají změnu a nyní rádi využívají dříve nevzhledná a nehostinná místa pro sport, odpočinek a vzdělávání.

V první fázi našeho projektu jsme zapojili obyvatele do participačního procesu, abychom zjistili jejich preference ohledně proměny místních prostor. Měli možnost volit mezi hřišti a odpočinkovými zónami. U hřišť jsme nahradili staré asfaltové a betonové plochy propustným mramorovým povrchem, doplnili herními prvky, trávničky, stromy a květinovými záhony. V odpočinkových zónách jsme vytvořili štěrkové cesty, vysadili stromy a květiny a umístili lavičky. Odstraněním nepropustných ploch jsme zlepšili vsakování dešťové vody, čímž jsme podpořili růst rostlin a zadržování vody v půdě. Projekt rovněž přispěl ke zvýšení počtu stromů, které poskytují stín a snižují povrchovou teplotu na sídlištích. Přestože jsme čelili neočekávaným výzvám, jako byl asfalt ukrytý pod povrchem nebo poškozené chodníky, přeměna dříve nevyužívaných prostor v příjemná a zelená místa se setkala s pozitivní odezvou obyvatel. Doufáme, že tyto úpravy lidi povzbudí k tomu, aby se o tato místa lépe starali a užívali si vylepšené prostředí.

Díky projektu se nám podařilo zlepšit kvalitu půdy ve vybraných lokalitách, a to jak z hlediska jejího složení, tak především schopnosti vsakovat vodu. Odstraněním starých ekologických zátěží v podobě povrchového i podzemního asfaltu a betonu a jejich nahrazením hlínou, jílem a zelení jsme dosáhli toho, že území nyní zadrží více srážkové vody než dříve. Tu využijí rostliny k růstu a rozvoji, zároveň zvlhčí okolí a sníží reálnou nebo alespoň vnímanou teplotu obyvatel, kteří zde budou trávit svůj volný čas odpočinkem či sportem. V budoucnu poskytnou stromy stín, zeleň zlepší mikroklima a vlhkost vzduchu. Teplota také klesne díky menším plochám asfaltu a betonu, které výrazně akumulují a vyzařují teplo. Místní obyvatelé si změny již nyní užívají a rádi tráví svůj volný čas na těchto místech. Doufáme, že tomu tak bude i nadále a že se nám podaří realizovat podobné projekty i jinde. Uprostřed sídliště, kde je mnoho betonu, žije hodně lidí a v letních dnech bývá velmi horko, je taková proměna skutečně potřebná.

Více informací najdete na: www.praha12.cz

3214200004: ZLEPŠENÍ MIKROKLIMATICKÝCH PODMÍNEK V LOKALITĚ NA RADOUČI

Realizátor projektu: Statutární město Mladá Boleslav

Výše podpory: 11 206 053 Kč

Projekt jsme realizovali jako navazující krok na Strategii adaptace na změnu klimatu statutárního města Mladá Boleslav. Zaměřili jsme se na oblast, která byla identifikována jako vysoce zranitelná vůči vlnám veder a sucha. Naším cílem bylo výrazně zlepšit mikroklimatické podmínky ve městě a snížit rizika spojená s vysokými teplotami během vln horka.

Kromě příznivého vlivu na klima vznikl v místě také nový neformální městský prostor, který zásadně přispívá ke kvalitě života obyvatel.

Součástí projektu byla rozsáhlá úprava prostoru – vysadili jsme nové stromy a instalovali různé prvky městského mobiliáře. Mezi ně patří pohodlné lavičky, odpadkové koše, stojany na kola podporující ekologickou dopravu, pítka pro osvěžení, dětské hřiště a další rekreační zařízení. Modernizace veřejného osvětlení zlepšila bezpečnost a viditelnost ve večerních hodinách. Instalace fotovoltaické elektrárny zajistila udržitelný a čistý zdroj energie pro provoz těchto prvků a zároveň podpořila environmentální cíle projektu.

Krajinářské úpravy doplnily rybníček a mlhoviště, které výrazně pomáhají hospodařit s vodou a ochlazovat mikroklima. Rybník i okolní zeleň nejen zpřijemňují vzhled prostoru, ale také působí jako přírodní klimatizace během horkých dnů. Mlhoviště zase udržuje vlhkost vzduchu a přináší příjemné osvěžení v teplých měsících. Zpevněné plochy usnadňují pohodlný pohyb chodcům i cyklistům.

Důležitou součástí byla i instalace retenční nádrže, která sbírá dešťovou vodu pro zavlažování a další využití. Tím výrazně snižujeme plýtvání vodou a zatížení místní vodovodní sítě. Nově vysazené stromy přinášejí další ekologické benefity – poskytují stín, snižují teplotu a pomáhají zadržovat vlhkost.

Nový mobiliář a dětské hřiště se rychle staly centry komunitního života. Nabízejí příjemný a funkční prostor pro relaxaci i společenská setkání – ať už pro rodiny, cyklisty nebo kolemjdoucí. Projekt tak nejen zlepšil estetiku a udržitelnost místa, ale také posílil jeho přívětivost a využitelnost pro volný čas pod širým nebem.

Původně byla oblast místem s nedostatkem zeleně, nevhodně navrženou dopravní infrastrukturou a chybějícími prvky pro děti i dospělé. Dešťová voda z bytových domů a parkovišť byla odváděna přímo do kanalizace, zatímco voda z trávníků vsakovala přímo do povrchu. Realizací projektu jsme odstranili tyto nedostatky a významně zlepšili mikroklima ve městě.

Více informací najdete na: www.mb-net.cz

Foto: archiv Státního fondu životního prostředí ČR

Foto: archiv Státního fondu životního prostředí ČR

3214200016: VODA NA BROUMOVSKU I

Realizátor projektu: Strategická rada regionu Broumovsko, o.p.s.

Partner projektu: Krajinohled, z.s.

Výše podpory: 5 081 409 Kč

Tváří v tvář narůstajícím dopadům změny klimatu je zřejmé, že je třeba jednat okamžitě – posílit naši krajinu i odolnost komunit, které v ní žijí. Věříme, že zapojení veřejnosti do plánování a realizace těchto opatření je klíčové – nejen pro zvýšení povědomí, ale také proto, aby navrhovaná řešení byla přijímána a pochopena všemi. Strategickým cílem našeho projektu je zajistit dlouhodobou adaptaci krajiny v okolí Otovic a Broumova na měnící se klima.

K dosažení tohoto cíle se zaměřujeme na několik konkrétních oblastí: obnovu přirozeného vodního režimu v krajině, zvýšení její schopnosti zadržovat vodu, rozšíření ploch se rozptýlenou zelení a zlepšení ochrany půdy před erozí. Zavazujeme se také k udržitelnému hospodaření v krajině, podpoře biodiverzity a podněcování občanské participace. Otevřená komunikace s vlastníky půdy, státními orgány a samosprávami na regionální úrovni bude pro úspěch těchto iniciativ zásadní. Společně můžeme formovat budoucnost, ve které bude prosperovat jak životní prostředí, tak i místní komunity, a to i navzdory klimatickým výzvám.

Úspěšně jsme dokončili všech šest plánovaných opatření. Celkem bylo vysazeno 196 stromů, 540 keřů a vytvořeno přes 3000 m² vodních ploch. O průběhu projektu jsme pravidelně informovali prostřednictvím webových stránek příjemce i partnera, založili jsme dvojjazyčný profil na Facebooku a zveřejnili osm článků. Vzniklo také krátké propagační video a rozsáhlá fotodokumentace. Pro realizaci projektu byla vytvořena pracovní skupina „Voda na Broumovsku“.

Zapojení dobrovolníků sehrálo klíčovou roli – nejen při samotné realizaci, ale i při aktivní účasti v pracovní skupině. Ta vznikla na základě doporučení ze Strategie adaptace na změnu klimatu v povodí řeky Stěnavy, která byla součástí projektu „Adaptace na změnu klimatu v Broumovsku I“, financovaného z Norských fondů. Skupina se sešla na 31 jednáních, která vedla se zainteresovanými stranami za účelem identifikace dalších vhodných lokalit, získání souhlasů vlastníků pozemků a zajištění spolupráce správců území. Díky tomu byla navržena a realizována řada menších opatření nad rámec původního projektu a zároveň byla podána žádost o podporu v rámci programu Interreg Česko-Polsko pro další přenos znalostí, přípravu studií a realizaci dalších kroků.

Těmito aktivitami jsme nejen posílili odolnost krajiny vůči klimatické změně, ale také zlepšili schopnost území zadržovat vodu. Největší přínos však spatřujeme v aktivním zapojení místní komunity do plánování i realizace projektu – lidé tak získali možnost podílet se na utváření budoucnosti svého okolí. Projekt je důležitý nejen pro konkrétní lokality a region, zejména díky realizaci praktických opatření, která zvýší dlouhodobou odolnost krajiny vůči dopadům klimatických změn, ale může sloužit i jako příklad dobré praxe v regionu i mimo něj. V neposlední řadě byl důležitý i pro místní obyvatele, kteří zjistili, že mohou prosazovat své zájmy v oblasti zlepšování životního prostředí, navrhopvat řešení a aktivně spolupracovat s odborníky na jejich realizaci.

Více informací najdete na: www.srrb.broumovsko.cz

Foto: archiv Státního fondu životního prostředí ČR

Foto: archiv Státního fondu životního prostředí ČR

3214200003: OZELENĚNÍ ZPEVNĚNÝCH PLOCH V OSTRAVĚ-PORUBĚ

Realizátor projektu: Statutární město Ostrava

Výše podpory: 20 438 559 Kč

Realizace projektu byla zásadní z několika důležitých důvodů. Porubu dlouhodobě trápí rozsáhlé asfaltové plochy, které zůstávají nevyužité. V minulosti zde bývala převážně dětská hřiště, ale vzhledem k jejich stáří – některé vznikaly už od 60. let minulého století – jsou tyto plochy popraskané, nerovné a prakticky nevyužitelné. Navíc asfaltové povrchy v letních měsících působí jako tepelná past, tzv. tepelné ostrovy, které zbytečně zvyšují okolní teplotu a ve městě s hustou zástavbou to představuje zásadní problém.

Poruba chce být příjemným a udržitelným místem pro život, proto jsme si stanovili jasný cíl: omezit tyto problémy, zlepšit místní mikroklima, podpořit vsakování dešťové vody a snížit prašnost. Nově vzniklá zeleň – nejen trávník, ale i stromy a keře – navíc vytvoří útočiště pro drobnou faunu. Tento cíl se podařilo naplnit: ozelenili jsme 14 ploch o celkové rozloze 4 599 m².

Jednou z hlavních výzev bylo zjistit, jak náročný bude celý zásah. Při přípravách jsme na každé ploše prováděli sondy, a ukázalo se, že betonová vrstva na některých místech dosahovala až půl metru. Veškerý beton i asfalt jsme odstranili a nahradili kvalitní zeminou.

Součástí projektu byly také aktivity zaměřené na komunitu a propagaci, které podpořily nejen informovanost o projektu a Norských fonděch, ale také posílily vztah dětí k přírodě. Pro děti jsme uspořádali workshopy sázení květin do květináčů a organizované sázení stromů s dětmi z mateřských škol – zábavné akce, které pomáhají budovat vztah k přírodě i v městském prostředí.

Z terénu jsme odstranili přibližně 3 500 tun materiálu a nahradili jej 1 950 tunami zeminy. Na ozelenění plochy o rozloze 4 599 m² jsme použili asi 91 kg osiva, vysadili 102 stromů, 1 250 levandulí a 9 keřů.

Na místě realizace jsou instalovány billboardy a informační tabule, pamětní deska byla umístěna ve vstupním prostoru radnice. Projekt jsme představili na dvou tiskových konferencích, propagovali jej v médiích i na sociálních sítích, natočili jsme videa včetně time-lapse záznamů z jednotlivých lokalit a připravili výstavu v centru Poruby. Při významných akcích, jako jsou Zažij Porubu jinak či Den Země, jsme měli informační stánek a květinové workshopy. Profesionální fotograf pořídil kvalitní snímky, které slouží pro web, sociální sítě i výrobu panelů. Na akcích jsme rozdávali také propagační předměty.

Projekt vzbudil značný zájem veřejnosti, informovali o něm například TV Polar nebo Česká televize. Jedná se o investici do budoucnosti, jejíž dopady budou postupně sílit. Nové trávníky poskytnou prostor pro život mikrofauny, stromy a keře pak vytvoří útočiště pro drobná zvířata. Místní klima se stane příjemnějším, plochy budou přirozeně zastíněné. Zlepší se také vodní režim – půda si udrží vlhkost déle, a jak víme, voda je život.

O tomto projektu byl natočen krátký dokument: [Adaptace na změnu klimatu na sídlišti Ostrava - Poruba](#)

Více informací najdete na: www.fajnovaporuba.cz

Foto: archiv Státního fondu životního prostředí ČR

3211100026: REVITALIZACE TYLOVA SADU

Realizátor projektu: Statutární město Ostrava

Výše podpory: 13 480 169 Kč

Tylův sad, nacházející se v blízkosti Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity, býval zanedbanou malou zelenou plochou bez využití. Před realizací projektu prostorem lidé pouze procházeli, nezdržovali se zde. Stav a vedení pěších tras nebyl ideální, použitý materiál neumožňoval vsakování dešťové vody, což zatěžovalo kanalizační systém. Mobiliář byl zastaralý a nevhodně umístěný. Cílem projektu bylo realizovat navrženou podobu nového, moderního a přírodě blízkého parku, který odpovídá potřebám obyvatel Ostravy i studentů univerzity.

Hlavní aktivitou projektu byla kompletní revitalizace parku Tylův sad. Zpevněné plochy byly nahrazeny jílovými a kamennými dlažbami, původní nepropustné asfaltové povrchy byly odstraněny. Dešťová voda ze zpevněných ploch byla svedena do zasakovacího žlabu s přelivovým propustkem. Nevzhledné keřové porosty byly odstraněny a park byl obohacen o novou zeleň – stromy, keře, travníky, trvalkové záhony a květnaté louky. Součástí projektu byla také výměna veřejného osvětlení za LED zdroje a výstavba nového dřevěného mola o ploše přes 36 m², vyvýšeného nad okolním terénem, z modřínových terasových prken s protiskluzovou úpravou. V parku byl rovněž umístěn estetický a snadno udržitelný mobiliář včetně košů na směsný i tříděný odpad.

Projekt byl součástí strategického úsilí města Ostravy o vytváření modrozelené infrastruktury a jejího přiblížení občanům. Mezi hlavní environmentální přínosy projektu patří:

1. zlepšení vsakování dešťové vody díky propustným povrchům,
2. snížení teploty v místním mikroklimatu,
3. snížení prašnosti zachytáváním prachových částic prostřednictvím nové zeleně,
4. podpora lepší prostorové struktury vegetace,
5. zvýšení biodiverzity díky rozmanitějšímu spektru výsadeb (stromy, trvalky, květnaté louky, keře)

Navržené spektrum trvalek vycházelo ze zásad zakládání extenzivních výsadeb a je vysoce odolné vůči suchu a teplotním výkyvům.

Okruh osob pozitivně ovlivněných projektem je široký – Ostrava má téměř 300 tisíc obyvatel a většina uživatelů parku pravděpodobně pochází ze Slezské Ostravy a přilehlých částí města (tedy přibližně třetina obyvatel Ostravy). Park zároveň pozitivně působí na studenty Ostravské univerzity, kteří jej mohou využívat nejen pro volnočasové aktivity, ale i jako venkovní učebnu. Využít jej mohou také například návštěvníci Polikliniky Modrý pavilon nebo turisté směřující do ostravské ZOO či na vyhlídkovou plošinu nad Bazaly. Projekt dosáhl požadovaných adaptačních opatření – biodiverzita byla posílena výsadbou 10 nových stromů, 76 keřů, téměř 1 100 půdopokryvných dřevin, téměř 6 000 trvalek a travin, 1 750 cibulovin a 57 kapradin. Na ploše téměř 3 000 m² byly založeny trávníky – parkové, bylinné i květnaté louky. Výsadba přispěla ke snížení prašnosti, poskytuje přirozené zastínění a ochlazování veřejného prostoru. Zasakovací žlab umožňuje zadržení dešťové vody, která dříve zatěžovala kanalizační systém.

Z neatraktivního prostoru vznikl důstojný park blízký přírodě, vhodný pro trávení volného času. Park Tylův sad bude i po skončení doby udržitelnosti nadále sloužit jako veřejný prostor.

Více informací najdete na: www.fajnova.cz

3214200010: PROTIEROZNÍ VAL VE VOHANČICÍCH - ČÁST II

Realizátor projektu: Obec Vohančice

Partner projektu: Agrostis Trávníky, s.r.o., Mendelova univerzita v Brně, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií

Výše podpory: 8 276 631 Kč

Obec Vohančice se již pět let aktivně věnuje činnostem zaměřeným na snižování negativních dopadů klimatické změny na své území a obyvatele. V posledních letech jsme stále častěji čelili dlouhým obdobím sucha, která střídaly přívalem deště. Ty nejenže odnášely svrchní úrodné vrstvy půdy z okolních polí, ale také způsobovaly rychlý odtok dešťové vody z krajiny, aniž by se stačila vsakovat. Tento stav je z dlouhodobého hlediska neudržitelný. Proto se naše obec v uplynulých letech zapojila do realizace řady adaptačních opatření na změnu klimatu. Například jsme se účastnili celostátního programu výsadby stromů – za účasti prezidenta České republiky jsme slavnostně vysadili již tisíce stromů v našich hájích a alejích.

V rámci projektu financovaného z Norských fondů jsme se zaměřili na řešení eroze půdy a zvýšení schopnosti krajiny zadržovat vodu, což má přímý vliv na stav podzemních vod. Těchto cílů jsme dosáhli prostřednictvím terénních a vegetačních úprav. Vybudovali jsme zemní val, který slouží jako bariéra proti povrchovému odtoku vody a pomáhá zabránit erozi. Dále jsme zatravnili plochu o rozloze 0,6 hektaru, čímž jsme stabilizovali půdu a zabránili její další degradaci.

Pro zvýšení ekologické stability území jsme také vysadili 25 nových stromů a 8 keřů. Tyto dřeviny hrají klíčovou roli při zadržování vody, omezování eroze a zlepšování mikroklimatu. Jsou součástí širší strategie směřující k vytvoření udržitelnějšího prostředí, v němž je krajina lépe připravena hospodařit s vodními zdroji, což přispívá k dlouhodobému zdraví místního ekosystému i kvalitě života obyvatel.

Projekt byl obohacen o osvětové aktivity zaměřené na zvyšování povědomí obyvatel o důležitosti ochrany půdy a udržitelného hospodaření s krajinou. Tento komplexní přístup zajišťuje, že naše úsilí nejen reaguje na současné environmentální výzvy, ale zároveň podporuje kulturu udržitelnosti v naší obci. Úpravy povedou ke zpomalení odtoku vody z okolních polí a luk a větší část srážkové vody zůstane v území. Nepřímým důsledkem je také vznik nových rostlinných a živočišných společenstev. Díky realizaci projektu se nám podařilo zlepšit mikroklimatické podmínky území, omezit vodní a větrnou erozi, zvýšit schopnost krajiny zadržovat vodu, zlepšit její prostupnost a vytvořit nové hnízdní a úkrytové možnosti pro volně žijící živočichy.

Vohančice (cca 200 obyvatel) tak mohou sloužit jako příklad dobré praxe pro další menší obce, které zatím váhají, zda mají kapacity pro realizaci podobných projektů.

Více informací najdete na: www.vohancice.cz

Foto: archiv Státního fondu životního prostředí ČR

Foto: archiv Státního fondu životního prostředí ČR

3214200017: SNÍŽENÍ DOPADŮ KLIMATICKÝCH ZMĚN V K.Ú. KOSTICE

Realizátor projektu: Obec Kostice

Výše podpory: 19 773 514 Kč

Obec Kostice na jižní Moravě vnímá výstavbu větrolamů a nové vodní nádrže jako zásadní krok k ochraně krajiny i kvality života svých obyvatel. V době, kdy dopady klimatických změn pociťujeme stále intenzivněji, je nutné jednat. Tento projekt je konkrétním příkladem, jak se dají adaptační opatření zavádět promyšleně, cíleně a s respektem k místnímu prostředí.

Naše obec čelí celé řadě výzev – od znečištěného ovzduší přes úbytek přírodních zdrojů až po extrémní výkyvy počasí. Častější vlny veder, přivalové deště, období sucha – to vše ohrožuje nejen přírodu, ale i zdraví a každodenní pohodu obyvatel. Právě proto se zaměřujeme na řešení, která mají dlouhodobý dopad a zlepší místní mikroklima.

Vodní nádrž, která vznikla v rámci projektu, bude plnit hned několik funkcí. Pomůže zadržet vodu v krajině, čímž přispěje k prevenci sucha i povodní, a zároveň podpoří biologickou rozmanitost – počítá se s chovem ryb i vytvořením nových biotopů. Místo ale nebude sloužit jen přírodě – nabídne i prostor pro rekreaci. Plovoucí mola, koupací molo nebo procházkové stezky vytvoří příjemné místo k odpočinku i pohybu v přírodě. Velký důraz klademe na to, aby byl zásah do krajiny citlivý – práce probíhaly po etapách, s ohledem na zachování přirozeného rázu prostředí i potřeb místních obyvatel.

Výsadba větrolamů pomůže snížit prašnost, zbrzdí silný vítr a vytvoří nové pásy zeleně, které ochladí okolí a přispějí k celkovému zlepšení klimatu. Stromy a keře navíc fungují jako přirozené filtry – zlepšují kvalitu vzduchu a poskytují útočiště ptákům i dalším živočichům.

Pro Kostice i celý region Podluží jde o projekt, který přesahuje běžné investice do infrastruktury. Jde o investici do budoucnosti. Nově vzniklé přírodní prvky budou tlumit extrémní projevy počasí, pomohou zachovat vodu v krajině a vytvoří kvalitní, zdravější prostředí pro život. Obyvatelé získají nejen nové prostory pro relaxaci, ale i pocit, že žijí v místě, které aktivně chrání své okolí a přemýšlí o dalších generacích.

Navazující opatření – výsadba zeleně, zlepšení hospodaření s vodou či obnova dalších přírodních prvků – budou dále rozvíjet pozitivní dopad tohoto přístupu. Všechny aktivity propojujeme s jasným cílem: zajistit udržitelný rozvoj, zvýšit odolnost obce vůči klimatickým výzvám a nabídnout obyvatelům Kostic prostředí, kde se dobře žije – dnes i v budoucnu.

O tomto projektu byl natočen krátký dokument: [Kostice: příklad dobré praxe v adaptaci na změnu klimatu](#)

Více informací najdete na: www.kostice.cz

Foto: archiv Státního fondu životního prostředí ČR

3214200001: PARKOVÁ PLOCHA ZA POLIKLINIKOU HRABŮVKA

Realizátor projektu: Statutární město Ostrava

Výše podpory: 14 434 103 Kč

Projekt „Parkové území za poliklinikou Hrabůvka“ představuje klíčovou součást regenerace městského obvodu Ostrava-Jih. Před realizací šlo o travnatou plochu se stávajícím stromovým porostem a nevhodně řešeným pěším napojením, což vedlo ke vzniku vyšlapaných cest. Na východním okraji se nacházela nová výsadba, která však byla v rámci projektu odborně přemístěna a ošetřena. Cílem projektu bylo proměnit dosud nevyužívaný prostor s velkým potenciálem v klidovou zónu se zapojením vodního prvku – místo pro odpočinek i společenská setkávání. Tím vznikl příjemný, ekologicky šetrný prostor, který přispívá k revitalizaci prostředí a zmírňuje dopady klimatických změn. Park tak zvyšuje kvalitu života obyvatel a nabízí prostor pro aktivní trávení volného času.

Projekt navazoval na adaptační strategii Statutárního města Ostravy a na prioritu „Zdravé město“, uvedenou ve Strategickém plánu města Ostravy, a stal se tak součástí širší snahy o revitalizaci městské zeleně a zlepšení životního prostředí.

Hlavní aktivitou projektu byla kompletní proměna území za poliklinikou. Původní travnatá plocha byla přetvořena na nové prostředí s biotopem, dřevěným molem a lehátky doplňujícími odpočinkovou zónu. Vznikla nová síť parkových cest, které procházejí územím ze všech směrů – včetně polopropustných a travnatých štěrkových povrchů. Park byl vybaven novým osvětlením a mobiliářem, který dříve chyběl a nyní slouží k relaxaci a rekreaci. Součástí prostoru je vodní biotop s vegetační zónou, jež zajišťuje přirozené čištění vody. Původní výsadby byly upraveny, nevhodné rostliny nahrazeny novými, a zbytek plochy doplněn o nové stromy, keře, trvalkové záhony a trávník.

Projekt byl součástí strategické snahy Ostravy o vytvoření modrozelené infrastruktury. Mezi hlavní přínosy patří:

- zlepšení vsakování dešťové vody díky propustným povrchům,
- snížení teploty v místním mikroklimatu a pozitivní vliv na okolní budovy díky nové sídelní zeleni,
- snížení prašnosti díky zachytávání prachových částic navrženou zelení,
- zlepšení prostorového uspořádání vegetace,
- podpora biodiverzity díky rozmanitosti vysazených prvků (stromy, trvalky, keře).

Trvalky byly vysazeny dle zásad extenzivního zahradnictví, což zajišťuje jejich vysokou odolnost vůči klimatickým výkyvům, jako jsou extrémní teploty nebo sucho.

Projekt byl realizován na území městského obvodu Ostrava-Jih, který je nejlidnatější částí města s téměř 100 000 obyvateli. Park proto slouží nejen místním obyvatelům, ale také návštěvníkům přilehlé polikliniky či dětem z nedalekých škol a školek.

Výsadba zahrnovala:

- 26 nových stromů,
- 27 keřů,
- 2 259 trvalek,
- 5 522 cibulovin,
- 1 300 vodních a mokřadních rostlin.

Součástí výsadeb byly např. třešně plnokvěté (neplodící) podél hlavní cesty, habry keřovité u dětského hřiště, dále vrba bílá, muchovník Lamarckův a douglaska tisolistá. Trvalkové záhony obsahují hvězdnice, kosatce, len, topolovky a další druhy. Odpočinkovou zónu doplňují svídy.

Cílem bylo nejen ochlazení a zastínění prostoru, ale i snížení prašnosti a zlepšení vsakování vody. Díky novým povrchům a zeleným prvkům se zvýšila propustnost území, zlepšila se infiltrace srážek a celkové veřejné prostranství bylo výrazně zkvalitněno. Projekt je příkladem moderního, přírodě blízkého přístupu k tvorbě městských parků a přispívá ke zlepšení klimatu nejen v dané lokalitě, ale i v širším okolí.

Po ukončení projektu bude park i nadále sloužit jako veřejný prostor s atraktivním vodním prvkem, který nabídne zázemí pro všechny věkové skupiny a přispěje ke zlepšení životního prostředí v městském prostředí.

O tomto projektu byl natočen krátký dokument: [Biotop na sídlišti Hrabůvka](#)
Více informací najdete na: www.fajnova.cz

Administrátorem projektů uvedených v tomto dokumentu je **Státní fond životního prostředí ČR** prostřednictvím programu Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu. Více informací o programu a podpořených projektech najdete na následujících odkazech:

www.sfzp.cz/norskefondy

www.instagram.com/norwaygrants_czenvironment/

www.facebook.com/czenvironment/

V případě dotazů nás kontaktujte na e-mailové adrese: norwaygrants@sfzp.cz